DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA FINANSÓW

WARSZAWA, 26 kwietnia 1956 **Nr 7** Poz. 12 — 15

TREŚĆ:

12.

OBWIESZCZENIE

z dnia 5 kwietnia 1956 r.

o udzieleniu przez Ministra Finansów Bankowi Gospodarstwa Krajowego pełnomocnictwa w sprawie realizacji wierzytelności pieniężnych wynikających z przejętych na rzecz Państwa praw majątkowych.

Ministerstwo Finansów podaje do wiadomości tekst pełnomocnictwa udzielonego przez Ministra Finansów Bankowi Gospodarstwa Krajowego w sprawie realizacji wierzytelności pieniężnych wynikających z przejętych na rzecz Państwa praw majątkowych.

Dyrektor Zarządu T. Sibera

MINISTER FINANSÓW
Nr PD. 2510/8/56

Warszawa, dnia 5 kwietnia 1956 r.

PEŁNOMOCNICTWO

Upoważniam Bank Gospodarstwa Krajowego do wykonywania w imieniu Skarbu Państwa czynności związanych z realizacją wierzytelności pieniężnych, wynikających z przejętych na rzecz Państwa praw majątkowych i przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego do zrealizowania stosownie do § 2 pkt 6 uchwały Nr 845 Prezydium Rządu z dnia 29 października 1955 r. w sprawie dostosowania trybu zagospodarowania przez wydziały finansowe prezydiów rad narodowych mienia będącego własnością Państwa do ogólnie obowiązujących zasad przekazywania środków majątku trwałego i obrotowego (Monitor Polski Nr 109, poz. 1437) oraz do wystawiania deklaracji na wykreślenie wierzytelności hipotecznych z tego tytułu i to zarówno w odniesieniu do wierzytelności pieniężnych Państwa zrealizowanych przez Bank jak też wierzytelności spłaconych uprzednio.

W przypadku, gdy stosownie do art. 27 dekretu z dnia 13 kwietnia 1945 r. o nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego (Dz. U. Nr 13, poz. 72 i z roku 1949 Nr 45, poz. 333) wymagane jest dla wykreślenia hipoteki ponadto zezwolenie organu finansowego, w wystawianych przez Bank Gospodarstwa Krajowego deklaracjach (kwitach mazalnych i ekstabulacyjnych) powinna się znajdować klauzula o brzmieniu:

„Deklarację należy przedłożyć właściwemu wydziałowi finansowemu prezydium rady narodowej w celu uzyskania zgodnie z art. 27 dekretu z dnia 13 kwietnia 1945 r. o nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego (Dz. U. Nr 13, poz. 72 i z 1949 r. Nr 45, poz. 333) zezwolenia na skreślenie zobowiązania pieniężnego z księgi wieczystej".

wz. Minister Finansów J. Kole

13.

OKÓLNIK Nr KS 5/56

z dnia 27 marca 1956 r.

w sprawie księgowego ujęcia nakładów inwestycyjnych wykonanych w ramach planu remontów kapitalnych.

W związku z wątpliwościami co do sposobu księgowego ujęcia nakładów inwestycyjnych wykonanych w ramach planu remontów kapitalnych Ministerstwo Finansów wyjaśnia, co następuje:

W przypadku stwierdzenia przez oddział Narodowego Banku Polskiego, że robota wykonana w ramach planu remontów kapitalnych posiada charakter inwestycji pozaplanowej, przedsiębiorstwo działające według zasad rozrachunku gospodarczego, w którym dana robota jest wykonywana, powinno na podstawie pisemnego stwierdzenia oddziału Narodowego Banku Polskiego względnie w razie zaistnienia sporu w tej sprawie pomiędzy przedsiębiorstwem, a oddziałem Narodowego Banku Polskiego — na podstawie pisemnej decyzji wydanej w trybie zarządzenia Prezesa Narodowego Banku Polskiego Nr A/76 z dnia 12 października 1955 r., dotyczącego trybu postępowania w przypadkach stwierdzenia inwestycyjnego charakteru robót objętych planem kapitalnych remontów, dokonać poniższych księgowań:

1) jeżeli robota została całkowicie zakończona i sfinansowana ze środków na remonty kapitalne, kwotę nakładów na daną robotę należy przeksięgowac z konta „Remonty kapitalne" na konto „Inwestycje rozpoczęte" (Inwestycje zakończone); równocześnie równowartość wydatkowanych środków na remonty kapitalne zużytych na sfinansowanie danej roboty należy przeksięgować z konta „Fundusz na remonty kapitalne" na konto „Finansowanie inwestycji" ewidencjonując je w urządzeniach analitycznych jako „finansowanie z innych źródeł",

2) jeżeli robota została całkowicie zakończona, lecz jedynie w części została sfinansowana ze środków na remonty kapitalne, wówczas kwotę nakładów na daną robotę oraz równowartość środków zużytych na sfinansowanie danej roboty przeksięgowuje się zgodnie z wyjaśnieniami podanymi w pkt 1). Pozostałe nieuregulowane zobowiązania przedsiębiorstwa wobec wykonawców z tytułu danej roboty podlegają przeksięgowaniu z konta „Rozrachunki z tytułu remontów kapitalnych" na konto „Rozrachunki z tytułu inwestycji". Dalsza ewidencja powyższych zobowiązań zależy od orzeczenia organów arbitrażu, przed którymi wykonawca z uwagi na odmowę zapłaty przez oddział banku może dochodzić swej należności i odbywa się w sposób następujący:

   a) w razie oddalenia roszczenia wykonawcy przez organ arbitrażu, przedsiębiorstwo, w którym wykonana była dana robota, przeksięgowuje kwotę zobowiązań wobec wykonawcy z konta „Rozrachunki z tytułu inwestycji" na konto „Finansowanie inwestycji" konto analityczne „Finansowanie z innych źródeł", a wykonawca spisze kwotę swej należności od przedsiębiorstwa, w którym wykonał daną robotę, na straty,

   b) w razie wydania przez organ arbitrażu orzeczenia przysądzającego kwotę należności na rzecz wykonawcy, podlega ona regulacji z rachunków środków na remonty kapitalne. Odpowiedni zapis księgowy przebiega następująco: Wn „Rozrachunki z tytułu inwestycji" Ma „Rachunek środków na remonty kapitalne" oraz zapis równoległy Wn „Fundusz na remonty kapitalne" Ma „Finansowanie inwestycji", konto analityczne — „Finansowanie z innych źródeł",

   c) w razie nie wystąpienia wykonawcy z wnioskiem do organu arbitrażu przedsiębiorstwo i wykonawca dokonują po upływie terminu, w którym zobowiązanie uległo prekluzji, księgowań zgodnie z wyjaśnieniami podanymi w pkt 2) lit. a).

3) jeżeli robota nie została całkowicie zakończona, lecz wykonana jej część została w całości sfinansowana ze środków na remonty kapitalne, wówczas dokonuje się księgo-

wań związanych z kontynuacją danej inwestycji bądź też z jej wstrzymaniem dokonuje się zgodnie z zarządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 stycznia 1956 r. w sprawie zmiany niektórych ramowych planów kont (Monitor Polski Nr 15, poz. 231).

4) jeżeli robota nie została całkowicie zakończona, a wykonany jej fragment został jedynie w części sfinansowany ze środków na remonty kapitalne, wówczas kwotę nakładów na daną robotę oraz równowartość środków na remonty kapitalne zużytych na sfinansowanie danej roboty przeksięgowuje się zgodnie z wyjaśnieniami podanymi w pkt 1) i 2) przy czym wszelkich dalszych księgowań związanych z kontynuacją danej inwestycji bądź też z jej wstrzymaniem dokonuje się zgodnie z zarządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 stycznia 1956 r. powołanym w pkt 3).

5) jeżeli robotę wykonano we własnym zakresie sposobem gospodarczym lecz bank odmówił refundacji środków obrotowych zużytych na wykonaną robotę, wówczas kwotę nakładów do wysokości sumy zrefundowanych środków obrotowych należy przeksięgować zgodnie z wyjaśnieniami podanymi w pkt 1); na pozostałą kwotę nakładów, w zakresie których bank odmówił refundacji, należy dokonać zapisu stornującego poprzedni zapis Wn „Remonty kapitalne" Ma „Sprzedaż" oraz równoległego zapisu: Wn „Inwestycje rozpoczęte" Ma „Finansowanie inwestycji" konto analityczne — „Finansowanie z innych źródeł". Kwota tych nakładów stanowić będzie stratę w zakresie działalności eksploatacyjnej.
Wszelkich dalszych księgowań związanych z kontynuacją bądź też wstrzymaniem danej inwestycji dokonuje się zgodnie z zarządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 stycznia 1956 r. powołanym w pkt 3).

Jednocześnie wyjaśnia się, że dokonanie powyższych księgowań w niczym nie zmniejsza przewidzianej w uchwale Nr 320 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 1955 r. w sprawie dyscypliny inwestycyjnej (Monitor Polski Nr 41, poz. 401) odpowiedzialności osób, na skutek działania lub zaniechania których wykonano inwestycje pozaplanowe w ramach planu remontów kapitalnych.

Z-ca Dyrektora Zarządu H. Druska

14.

OKÓLNIK Nr KS 10/56
z dnia 14 kwietnia 1956 r.
w sprawie klasyfikacji i ewidencji kosztów handlowych.

I. W związku z wprowadzonymi zmianami w zakresie planowania i ewidencji niektórych pozycji kosztów handlowych, Ministerstwo Finansów, Zarząd Księgowości podaje wytyczne do wprowadzenia począwszy od 1.I.1956 r. zmian w branżowych planach kont dla przedsiębiorstw handlu wewnętrznego.
Zmiany w branżowych planach kont w oparciu o załączone wytyczne powinny być przeprowadzone w trybie przewidzianym w § 6 zarządzenia Ministra Finansów z dnia 8 czerwca 1954 r. w sprawie branżowych planów kont (Monitor Polski Nr A-67, poz. 851).

II. **Wykaz pozycji analitycznych kosztów handlowych.**

Lp.	Wyszczególnienie pozycji analitycznych	Konta syntetyczne						
		195	196			197	198	199
			Zaop.	Hurt.	Skup			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Przewozy towarów (artykułów spożywczych — w zakładach gastronomicznych)						X	
	a) wysyłkowe	X	X	X	X	X	–	
	b) inne . . . . :	X	X	X	X	X	–	
2	Składowanie, przerób handlowy i pakowanie	X	X	X	X	X	X	
3	Ubytki w granicach norm	X	X	X	X	X	X1	
4	Ubytki w części przekraczającej normy i straty towarowe .	X	X	X	X	X	X1	
5	Nakłady na sprzedaż detaliczną (pozasklepową)	–	–	X	–	X	–	
6	Paliwo i energia na cele produkcyjne	–	–	–	–	–	X	
7	Płace	X	X	X	X	X	X	X
8	Ubezpieczenia społeczne	X	X	X	X	X	X	X
9	Utrzymanie ruchomości i nieruchomości	–	–	–	–	–	–	X
	a) utrzymanie naczyń kuchennych, odzieży, zastawy i bielizny stołowej	–	–	–	–	–	X	
	b) remonty bieżące	X	X	X	X	X	X	
	c) pozostałe	X	X	X	X	X	X	
10	Koszty biurowe	X	X	X	X	X	X	X
11	Podróże służbowe i utrzymanie własnego taboru osobowego .	X	X	X	X	X	X	X2
12	Koszty reklamy	–	–	–	–	X	X	
13	Odsetki i prowizje bankowe	X	X	X	X	X	X	
14	Eksploatacja opakowań	X	X	X	X	X	X	

Lp.	Wyszczególnienie pozycji analitycznych	Konta syntetyczne						
		195	196			197	198	199
			Zaop.	Hurt.	Skup			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
15	Postojowe	X	X	X	X	X	X	
16	Pozostałe kary i grzywny	X	X	X	X	X	X	X
17	Pozostałe koszty:							
	a) narzut kosztów zarządu	X	X	X	X	X	X	X
	b) koszty zarządu	X	X	X	X	X	X	
	c) koszty działalności rozrywkowej . . .	–	–	–	–	–	X	
	d) koszty kontraktacji	–	–	–	X	–	–	
	e) koszty BHP . . . . :	X	X	X	X	X	X	X
	f) inne koszty . . . . : :	X	X	X	X	X	X	X

Uwaga: znak „X" oznacza, że w ramach konta syntetycznego występuje określona pozycja analityczna, znak „—" oznacza, że w ramach konta syntetycznego nie występuje określona pozycja analityczna.

Znak „X 1" oznacza, ubytki i straty na towarach i artykułach spożywczych,

Znak „X 2" oznacza, że odnośnie konta 199 występują dwie pozycje analityczne:
a) podróże służbowe,
b) utrzymanie własnego taboru samochodowego.

III. Klasyfikacja kosztów handlowych.

1. Przewozy towarów (artykułów spożywczych — w zakładach gastronomicznych)

W pozycji „Przewozy towarów (artykułów spożywczych — w zakładach gastronomicznych)" ewidencjonuje się koszty związane wyłącznie z przewozami towarów (w zakładach gastronomicznych — również artykułów spożywczych ewidencjonowanych na koncie 124) wszystkimi środkami transportowymi.

Pozycja ta nie obejmuje kosztów przewozu innych składników majątkowych (środków trwałych, materiałów i przedmiotów nietrwałych), które należy wykazać w pozycji przeznaczonej do ewidencji zużycia tych składników) z wyjątkiem kosztów przewozów środków trwałych przy zakupach i remontach kapitalnych).

Do kosztów przewozu towarów zalicza się:
- fracht liczony przez przedsiębiorstwo przewozowe,
- opłaty za podstawienie wagonu,
- wynagrodzenie konwojenta w czasie podróży (diety),
- zwrot kosztów podróży konwojenta (bilet, opłata za noclegi, ryczałt za dojazdy itp.),
- koszt druków przewozowych (listy przewozowe zwykłe, ekspresowe itp.),
- opłaty za ekspertyzy, badania i świadectwa żądane przy przewozie,
- opłatę skarbową od listów przewozowych,
- koszty związane z załadunkiem i wyładunkiem oraz użyciem dźwigów,
- opłaty za wysłanie przez kolej zawiadomień o przesyłce,
- opłaty za uwierzytelnienie odpisów dokumentów dołączonych do listu przewozowego, poniesione przez przewoźnika,
- opłaty za deklarację wartości przesyłki,
- opłaty za ochronę przesyłek,
- koszt przygotowania środka transportowego do przewozu,
- opłaty za sprawdzenie wagi przez przewoźnika,
- opłaty za przechowanie przesyłek na stacji odbioru,
- koszt czyszczenia, mycia i odkażania środków transportowych,
- opłaty za przesyłki pocztowe towarów (paczki itp.),
- opłaty za ubezpieczenie towarów w transporcie,
- wartość materiałów zużytych do konserwacji towarów w czasie przewozu,
- opłaty maklerów i agentów transportowych,
- opłaty za wypożyczenie wózków,
- koszt usług własnego transportu i działu ekspedycji oraz odrębnych brygad załadunkowych i wyładunkowych, których koszty mogą być rozliczane za pośrednictwem konta 167 „Gospodarka działów pomocniczych" wzgl. zaliczane bezpośrednio w ciężar tej pozycji analitycznej.

W przypadku nierozliczania kosztów własnego transportu poprzez konto 167 w ciężar tej pozycji analitycznej należy zaliczać wszystkie koszty bezpośrednie, związane z przewozami towarów wzgl. artykułów spożywczych w zakładach gastronomicznych, a więc amortyzację środków transportu, zużycie paliwa (przy transporcie konnym — utrzymanie koni), płace szoferów i ubezpieczenia społeczne obsługi środków transportowych, remonty bieżące itp. Świadczone w tym przypadku usługi własnego transportu na zewnątrz jednostki samodzielnie bilansującej po cenie innej niż koszt własny należy ewidencjonować na dobro konta 204 „Sprzedaż usług" bez wydzielenia i przeniesienia kosztów tych usług z konta koszty handlowe na konto sprzedaży usług.

W analogiczny sposób rozlicza się usługi spedycji oraz odrębnych brygad załadukowych i wyłandukowych.

Pozycja „Przewozy towarów (artykułów spożywczych — w zakładach gastronomicznych) w odniesieniu do kont 195 — 197 dzieli się na dwie podpozycje analityczne a mianowicie:

a) przewozy wysyłkowe,

b) przewozy inne.

W podpozycji analitycznej „Przewozy wysyłkowe" w księgowości dostawcy ewidencjonuje się koszty poniesione za przewiezienie towarów do punktu dostawy określonego w umowie sprzedaży tzn. w tych przypadkach, gdy sprzedaż nie następuje loco magazyn dostawcy wzgl. inny punkt sprzedaży.

W podpozycji „Przewozy wysyłkowe" wykazuje się również koszty przewozu towarów zwracanych dostawcy (o ile obciążają one jednostkę zwracającą towar), jak również koszt przejazdu gońców, posłańców itp. osób dostarczających towary ze sklepów do domu nabywcy (np. w kwiaciarniach, sklepach z upominkami, przy sprzedaży mleka itp.). Ponadto w podpozycji tej ewidencjonuje się wynagrodzenie prowizyjne w. w. osób, o ile w myśl przepisów szczególnych jest ono wypłacane z bezosobowego funduszu płac.

W podpozycji analitycznej „Przywozy inne" ewidencjonuje się wszystkie koszty innych przewozów, powstałych przy zakupie i przesunięciach towarów pomiędzy poszczególnymi magazynami lub sklepami tej samej jednostki samodzielnie bilansującej.

Wyjątkiem od tej zasady są koszty związane z transportem towaru ze stałego do ruchomego punktu sprzedaży, które zalicza się do pozycji analitycznej „Nakłady na sprzedaż detaliczną (pozasklepową)".

W końcu każdego miesiąca zaewidencjonowane nakłady w podpozycji analitycznej „Przewozy inne" odnośnie kont 175—197 oraz odnośnie konta 198 pozycja „Przewozy towarów (artykułów spożywczych w zakładach gastronomicznych)" podlegają rozliczeniu, celem ustalenia kosztów przypadających na remanent towarów (artykułów spożywczych) oraz na towary (artykuły spożywcze) sprzedane.

Wzór na rozliczenie kosztów „Przewozy inne", ewidencjonowanych na koncie 196.

$$Ka = \frac{(Kp + Kb) \times (Rkt + Twk)}{Rp + Twp + Z}$$

Objaśnienie symboli:

Ka — koszty przypadające na remanent końcowy towarów, które należy aktywować na konto 185,

Kp — Koszty przypadające na remanent towarów wg stanu na początek miesiąca,

Kb — koszty poniesione w ciągu danego miesiąca na przewozy ewidencjonowane w pozycji analitycznej „Przewozy inne",
Rtk — Remanent towarów ewidencjonowanych na koncie zapasowym 174 „Towary w hurtowniach" wg stanu na koniec miesiąca,
Twk — Stan towarów wysłanych w obrocie magazynowym na koniec miesiąca (konto 189 „Towary wysłane"),
Rp — Remanent towarów ewidencjonowanych na koncie 174 „Towary w hurtowniach" wg stanu na początek miesiąca,
Twp — Stan towarów wysłanych w obrocie magazynowym na początek miesiąca (konto 189 „Towary wysłane"),
Z — zakup towarów w ciągu miesiąca, za który następuje rozliczenie. Przez zakup należy w tym przypadku rozumieć przychód towarów do magazynu od dostawców (obciążenie konta 174)

Uwaga: Jeżeli w jednostce samodzielnie bilansującej występuje konto 187 „Towary na przechowaniu u odbiorców" należy przyjąć zaewidencjonowane na tym koncie towary do rozliczenia na tych samych zasadach jak towary zaewidencjonowane na kontach zapasowych (174, 189).
Wszystkie wartości towarów przyjmowanych do powyższego obliczenia należy ustalać w jednolitej cenie (tzn. wszystkie wartości przyjmuje się w cenie zakupu lub sprzedaży wzgl. ewidencyjnej).
Według podanej wyżej zasady należy rozliczać koszty przewozu towarów na szczebel detalu, składnic i biur zbytu oraz koszty przewozu w przemyśle gastronomicznym, z tym, że odnośnie konta 198 aktywowane nakłady należy ewidencjonować na koncie 124.

2. Składowanie, przerób handlowy i pakowanie

W pozycji „Składowanie, przerób handlowy i pakowanie" ewidencjonuje się koszty składowania, przerobu handlowego i pakowania wyłącznie towarów i artykułów spożywczych, a w szczególności:

1) koszty konserwacji towarów, w tym środki konserwujące (np. lód przy artykułach spożywczych, sól przy skórach surowych, naftalina przy tkaninach wełnianych), przesypywanie, układanie, prasowanie itp.,

2) koszty budowy (i rozbiórki) prowizorycznych urządzeń składowych (np. kopcowanie ziemniaków),

3) koszty sortowania, rozlewania, paczkowania i pakowania np. wartość sznurka, papieru pakunkowego, toreb papierowych ,strużek, słomy, etykiet itp., opłaty za dokonanie przerobu przez inne przedsiębiorstwo lub koszty przerobu dokonanego przez własny dział pomocniczy, rozliczane przez konto 167 lub ewidencjonowane bezpośrednio w tej pozycji x), koszty usług brakarskich, koszty napraw towarów uszkodzonych, o ile nie obciążają one winnego (pracownika) za powstałe uszkodzenie wzgl. nie są zwracane przez Państwowy Zakład Ubezpieczeń. Do wyżej wymienionych kosztów nie zalicza się ubytków towarowych (wzgl. na artykułach spożywczych powstających przy tych czynnościach; ubytki te zalicza się do pozycji analitycznej 3 wzgl. 4).

4) opłaty za ubezpieczenie towarów (artykułów spożywczych) składowanych,

5) opłaty za składowanie towarów (artykułów spożywczych) w domach składowych (np. chłodniach) i innych magazynach obcych z wyjątkiem opłat za przechowywanie towarów na stacji kolejowej lub przystani, które to opłaty należy zaliczać do pozycji analitycznej „Przewozy towarów (artykułów spożywczych w zakładach gastronomicznych)",

6) koszt badań i ekspertyz towarów z wyjątkiem badań przeprowadzanych dla uzyskania świadectw żądanych przy przewozie, które ewidencjonuje się w pozycji analitycznej „Przewozy towarów (artykułów spożywczych w zakładach gastronomicznych)".

3. Ubytki w granicach norm

W pozycji „Ubytki w granicach norm" ewidencjonuje się ubytki naturalne w granicach ustalonych norm oraz ewentualne straty, na które zostały również ustalone normy np. stłuczki w granicach norm, powstałe wyłącznie na towarach i artykułach spożywczych w transporcie, w magazynach, w przerobie, w sklepach i w kuchni (zakładach gastronomicznych).

x) analogicznie jak przy własnych działach transportowych.

4. Ubytki w części przekraczającej normy i straty towarowe

Pozycja „Ubytki w części przekraczającej normy i straty towarowe" przeznaczona jest do ewidencji wszelkich innych niezawinionych niedoborów towarowych (artykułów spożywczych) powstałych w transporcie, w magazynie, w sklepach, w przerobie i w kuchni (w zakładach gastronomicznych). Przez inne niedobory należy rozumieć zarówno ubytki ponad ustalone normy jak też manka i straty towarowe. W tych przypadkach, gdy nie zostały ustalone normy ubytków dla niektórych towarów lub artykułów spożywczych, do czasu ustalenia norm, wszelkie niedobory należy traktować jako ponad normę.

Uwaga: 1) Straty na towarach (artykułach spożywczych) popowstałe w wyniku działania siły wyższej, o ile są niezawinione spisuje się na konto 214 „Straty i zyski".

2) Niedobory niezawinione materiałów (przedmiotów nietrwałych) ewidencjonuje się w tych samych pozycjach analitycznych kosztów, w których ewidencjonuje się zużycie tych materiałów. Jeżeli zużycie określonego materiału może być ewidencjonowane w kilku pozycjach analitycznych, to niedobór na tym materiale należy ewidencjonować w pozycji, w której zużycie księguje się najczęściej, przykładowo: niedobory materiałów materiałów przeznaczonych z reguły do konserwowania towarów (artykułów spożywczych) ewidencjonuje się w pozycji „Składowanie, przerób handlowy i pakowanie", niedobory materiałów biurowych w pozycji analitycznej „Koszty biurowe", niedobory materiałów gospodarczych—w pozycji analitycznej „Utrzymanie nieruchomości i ruchomości".

3) Nadwyżki na materiałach (przedmiotach nietrwałych) należy ewidencjonować na dobro tych pozycji analitycznych kosztów, w których ewidencjonuje się zużycie materiałów (przedmiotów nietrwałych). Należy przy tym kierować się uwagami podanymi w punkcie 2.

5. Nakłady na sprzedaż detaliczną (pozasklepową)

W przedsiębiorstwach handlu detalicznego w pozycji tej (o nazwie „Nakłady na sprzedaż detaliczną pozasklepową") ewidencjonuje się koszty sprzedaży drobnodetalicznej prowadzonej przez punkty sprzedaży drobnodetalicznej (bez sklepów) np. koszty sprzedaży drobnodetalicznej w punktach sprzedaży obsługiwanych przez osoby otrzymujące wynagrodzenie w formie prowizji (w kioskach, na wózkach i straganach) oraz koszty sprzedaży drobnodetalicznej obnośnej, ze straganów, na jarmarkach, kiermaszach, w czasie akcji specjalnych, sezonowych itp.

Do kosztów tych zalicza się przewóz towarów, materiały pakunkowe, wynagrodzenie prowizyjne osób zatrudnionych przy sprzedaży drobnodetalicznej pozasklepowej, wszelkie opłaty targowiskowe itp. Opłaty oraz zużycie przedmiotów inwentarzowych ewidencjonuje się w pozycji „Utrzymanie nieruchomości i ruchomości" w podpozycji „Pozostałe".

W pozycji tej nie ewidencjonuje się kosztów związanych ze sprzedażą drobnodetaliczną, dokonywaną przez pracowników przedsiębiorstwa.

W pozostałych przedsiębiorstwach handlowych w pozycji tej ewidencjonuje się koszty sprzedaży detalicznej w przypadku, gdy dla tych kosztów nie sporządza się odrębnego planu kosztów sprzedaży detalicznej i w związku z tym nie rejestruje się ich na koncie 197 „Koszty punktów sprzedaży detalicznej".

W przedsiębiorstwach tych pozycji tej nadaje się nazwę „Nakłady na sprzedaż detaliczną".

6. Paliwo i energia na cele produkcyjne

W pozycji „Paliwo i energia na cele produkcyjne" występującej jedynie w przemyśle gastronomicznym, ewidencjonuje się koszty paliwa oraz energii na przygotowanie potraw.

Ewidencjonuje się tu również koszty przewozu opału, wynagrodzenie osób zatrudnionych dorywczo przy załadunku i wyładunku paliwa oraz ewentualne niezawinione niedobory opału. Na dobro tej pozycji kosztów zalicza się ewentualne nadwyżki opału.

7. Płace

W pozycji „Płace" ewidencjonuje się:

1) wynagrodzenia objęte funduszem płac przedsiębiorstwa, wypłacane w gotówce, lub wydane w naturze stałemu (również zatrudnionemu na niepełnym etacie) personelowi z wyjątkiem: a) osób zatrudnionych przy sprzedaży pozasklepowej, transporcie osobowym, transporcie ciężarowym

oraz w innych działach gospodarki pomocniczej rozliczanej przez konto 167 i przy remontach bieżących wykonywanych sposobem gospodarczym we własnym zakresie rozliczanych przez konto 111/112, b) stałych zespołów artystycznych zatrudnionych w zakładach przemysłu gastronomicznego,

2) inne wypłaty, które nie są objęte funduszem płac, a zatem i nierozliczane przez konto 141 „Płace podstawowe i dodatkowe", w szczególności:

a) wypłaty jubilatom,

b) zwroty za pogrzeby i odprawy pośmiertne,

c) renty wypłacane przez zakłady pracy,

d) wynagrodzenia za udoskonalenia i wynalazki wypłacane stałym pracownikom,

e) stypendia,

f) zwrot opłat szkolnych.

Uwaga: Wynagrodzenia objęte bezosobowym funduszem płac wypłacane osobom zatrudnionym dorywczo (wynagrodzenia za prace doraźne, wynagrodzenia za udział w posiedzeniach komisji) ewidencjonuje się poprzez konto 141 w różnych pozycjach analitycznych kosztów, naprzykład:

1) wynagrodzenia za prace wyładunkowe i załadunkowe towarów lub artykułów spożywczych ewidencjonuje się w pozycji „Przewozy towarów (artykułów spożywczych w zakładach gastronomicznych)",

2) wynagrodzenia za prace wyładunkowe i załadunkowe materiałów (przedmiotów nietrwałych) ewidencjonuje się w ciężar tej pozycji analitycznej, w której ewidencjonuje się (najczęściej) zużycie danych materiałów (przedmiotów nietrwałych),

3) wynagrodzenia za pracę dorywczą przy paczkowaniu, pakowaniu, składowaniu bądź sortowaniu towarów i artykułów spożywczych ewidencjonuje się w pozycji „Składowanie, przerób handlowy, pakowanie".
Powyższe wynagrodzenie można ewidencjonować bezpośrednio w ciężar wymienionych pozycji analitycznych tylko w przypadku nierozliczania tego rodzaju nakładów poprzez konto 187.

4) prowizyjne wynagrodzenie roznosicieli i rozwozicieli towarów do odbiorców np. mleka i pieczywa itp. ewidencjonowane są w pozycji „Przewozy torów (artykułów spożywczych — w zakładach gastronomicznych)" w podpozycji „wysyłkowe".

5) wynagrodzenie dekoratorów gmachu ewidencjonuje się w pozycji „Utrzymanie nieruchomości i ruchomości", o ile dekoracje nie mają charakteru reklamy.

6) wynagrodzenia wypłacane z osobowego funduszu płac tego rodzaju jak płace szoferów i obsługi transportu (konnego i ciężarowego), płace wyodrębnionej brygady załadunkowej i wyładunkowej, płace stałych zespołów orkiestrowych itp. ewidencjonować należy w odpowiedniej pozycji analitycznej np. „Przewozy towarów" (artykułów spożywczych — w zakładach gastronomicznych)" wg zasad podanych przy omawianiu odnośnych pozycji kosztów.

8. Ubezpieczenia społeczne

W pozycji analitycznej „Ubezpieczenia społeczne" ewidencjonuje się wyłącznie składki ubezpieczenia społecznego od wynagrodzeń zaewidencjonowanych w pozycji analitycznej „Płace". Należną składkę od wynagrodzeń szoferów transportu osobowego ewidencjonuje się w pozycji „Podróże służbowe i utrzymanie własnego taboru osobowego", od wynagrodzeń obsługi transportu ciężarowego ewidencjonuje się na koncie 167 lub w pozycji analitycznej „Przewozy towarów (artykułów spożywczych — w zakładach gastronomicznych)" w zależności od sposobu rozliczania tych kosztów itp. Ponadto należną składkę od wynagrodzeń za prace dorywcze i innych wynagrodzeń wypłacanych z bezosobowego funduszu płac ewidencjonuje się w tych samych pozycjach, w których zaewidencjonowano te wynagrodzenia.

9. Utrzymanie nieruchomości i ruchomości

W pozycji „Utrzymanie nieruchomości i ruchomości" ewidencjonuje się koszty utrzymania nieruchomości i ruchomości stanowiących wyposażenie przedsiębiorstw handlowych, a mianowicie:

1) czynsze za najęte lub dzierżawione nieruchomości (np. czynsz za najęte pomieszczenia); kwoty czynszu ustalone z uwzględnieniem opłaty za utrzymanie najętych obiektów w czystości, za ogrzewanie ich itp. można ewidencjonować w tej pozycji w całości.

2) amortyzację środków trwałych zakładowych oraz użytkowanych w ramach akcji socjalnej. Amortyzację środków transoprtu ciężarowego zalicza się w ciężar konta 167 lub pozycji analitycznej „Przewozy towarów (artykułów spożywczych — w zakładach gastronomicznych)" w zależności od sposobu rozliczania kosztów utrzymania tego transportu. Amortyzację środków transportu osobowego zalicza się w ciężar pozycji analitycznej „Podróże służbowe i utrzymanie własnego taboru osobowego" wzgl. w ciężar konta 167 o ile utrzymanie wymienionego transportu jest rozliczane przez to konto.

3) koszty remontu bieżącego środków trwałych.
Do kosztów remontów bieżących środków trwałych zalicza się również koszty zakupu materiałów przeznaczonych do remontu bieżącego. Koszty remontu bieżącego środków transportu osobowego i ciężarowego zalicza się w ciężar tych pozycji kosztów, w których grupowane są pełne koszty ich utrzymania (tj. na konto 167 lub na pozycje analityczne „Przewozy towarów (artykułów spożywczych — w zakładach gastronomicznych)" albo „Podróże służbowe i utrzymanie własnego taboru osobowego").
W pozycji tej ewidencjonuje się również konserwacje budynków (np. szklenie budynków, różne naprawy jak roboty murarskie, stolarskie, malarskie, naprawa instalacji kanalizacyjno-wodociągowej, elektrycznej), konserwacje i naprawę maszyn biurowych, dźwigów elektrycznych itp. środków trwałych i urządzeń technicznych. W pozycji tej wykazuje się także umorzenie nakładów na remonty kapitalne przeprowadzane w obcych obiektach. W tej pozycji ewidencjonuje się również koszt przewozu środka trwałego np. maszyny biurowej do remontu bieżącego.

Uwaga: Remonty bieżące rozliczane w czasie i remonty bieżące wykonywane sposobem gospodarczym należy księgować w koszty poprzez konto 111 „Nakłady przyszłych okresów" oraz ewentualnie konto 112 „Rezerwa na dochody przyszłych okresów". Pozostałe koszty remontów bieżących należy zaliczać bezpośrednio w ciężar pozycji analitycznej „Remonty bieżące" w korespondencji z kontami rejestrującymi zobowiązania wobec dostawców usług, kontami środków pieniężnych itp.

4) umorzenie i zużycie oraz remont przedmiotów nietrwałych, a mianowicie:

— wartość zużycia drobnych przedmiotów nietrwałych (narzędzia i przyrządy, urządzenia i sprzęt stanowiący wyposażenie biur, sklepów, restauracji, kuchni, magazynów, laboratoriów itp.), spisanych bądź w pełnej wartości, bądź umarzanych w stosunku procentowym do ich wartości. księgowane w ciężar kont kosztów z kredytu konta 129 „Zużycie przedmiotów nietrwałych",
— nakłady na sprawdzenie i konserwację przedmiotów nietrwałych, tj. kontrola i konserwacja oraz ewentualne nabijanie gaśnic, naprawa krzeseł, pranie bielizny stołowej itp., oprawa obrazów itp.

Uwaga: Kosztów remontów bieżących przedmiotów nietrwałych nie należy w żadnym przypadku rozliczać poprzez konta 111 i 112.

5) pozostałe koszty utrzymania nieruchomości i ruchomości, a mianowicie:
— nakłady na oświetlenie — energia elektryczna, wydanie do użytkowania żarówek, świec, nafty, szkła do lamp naftowych, baterii do latarek itp.,
— nakłady na ogrzewanie — zużycie węgla, koksu, drzewa opałowego, zwózka opału, para, gaz,
— opłaty za kanalizację i zaopatrzenie w wodę,
— koszty utrzymania pomieszczeń, placów itp. w czystości — np. opłaty za mycie szyb, opłaty za wywóz śmieci, śniegu, sprzątanie lokali, zużycie soli do posypywania chodników, pasty do podłóg, płynów do czyszczenia, wydanie do użytkowania mioteł, utrzymanie zieleńców, ozdabianie budynków i pomieszczeń z okazji świąt i uroczystości,
— podatki od nieruchomości i lokali,
— wartość zakupionych psów lub kotów oraz koszt ich utrzymania,
— koszt deratyzacji,
— opłaty za energię elektryczną zużytą przez dźwigi i windy,

— opłaty za czyszczenie kominów i ubezpieczenie rzeczowe od ognia, kradzieży z włamaniem,
— opłaty za straż nocną nieruchomości i ruchomości — lokali biurowych i administracyjnych,
— koszty dozoru wind i kotłów.

Uwaga: 1) Do kosztu utrzymania ruchomości i nieruchomości nie zalicza się nakładów na opakowania zakwalifikowane do środków trwałych i przedmiotów nietrwałych, gdyż rozlicza się je poprzez konto 192 w ciężar pozycji analitycznej „Eksploatacja opakowań",

2) wszystkie wyżej omówione koszty związane z utrzymaniem nieruchomości należy grupować w analityce:

a) w przedsiębiorstwach gastronomicznych:
— umorzenie, zużycie i konserwacja naczyń kuchenych, odzieży, zastawy i bielizny stołowej,
— remonty bieżące środków trwałych,
— inne.

b) w pozostałych przedsiębiorstwach:
— remonty bieżące środków trwałych,
— inne.

10. Koszty biurowe

Do kosztów biurowych zalicza się:
— wartość zużytego materiału biurowego (papier, atrament, ołówki, gumki, pióra, kalki, ekierki, linie, kredę, księgi i kartoteki, druki, taśmy do kas rejestracyjnych itp.),
— prenumeratę czasopism, zakup i koszt oprawy książek (lub umorzenie ich wartości),
— koszt oprawy dokumentów i ksiąg rachunkowych,
— nakłady na druk (powielanie) instrukcji, cenników (z wyjątkiem wydawnictw o charakterze reklamowym),
— opłaty telefoniczne, telegraficzne oraz pocztowe (z wyjątkiem opłat za przesyłki towarowe, które zalicza się do pozycji „Przewozy towarów (artykułów spożywczych — w zakładach gastronomicznych)",
— opłaty PKO za przekazywanie gotówki (np. utargów), składki ubezpieczeniowe kasjerów i transportu gotówki, koszt przewozu gotówki, koszt ogłoszeń prasowych o treści ogólnej (np. poszukiwanie pracowników, przetargi itp.) nie wiążących się z transakcjami towarowymi, koszt pieczątek firmowych,
— koszty zaopatrzenia materiałowego na cele biurowe (transport i ewentualne różnice wyceny wewnętrznej),
— wynagrodzenia za udział w posiedzeniach komisji,
— wynagrodzenia za prace zlecone, których efektem są projekty instrukcji, planów itp.,
— opłata za karty rejestracyjne, z wyjątkiem kart rejestracyjnych dla transportu osobowego i ciężarowego, które to opłaty zaliczane są w ciężar tych pozycji analitycznych, w których ewidencjonuje się koszty utrzymania, transportu osobowego i ciężarowego,
— koszty procesu sądowego i arbitrażowego, z wyjątkiem opłat sądowych i arbitrażowych poniesionych przez powoda, które to opłaty powiększają sumę roszczeń spornych.

11. Podróże służbowe i utrzymanie własnego taboru osobowego

W pozycji „Podróże służbowe i utrzymanie własnego taboru osobowego" ewidencjonowane są wydatki związane z przejazdami po mieście i wyjazdami służbowymi (delegacje), z wyjątkiem wydatków na podróże przy konwojowaniu towarów (artykułów spożywczych), które ewidencjonuje się w pozycji „Przewozy towarów (artykułów spożywczych — w zakładach gastronomicznych)".

Do wydatków tych zalicza się — koszt biletu, diety, opłaty za noclegi, ryczałt za dojazdy, przejazdy po mieście, w sprawach służbowych itp.

Ponadto w przedsiębiorstwach, które posiadają wyłącznie środki transportu osobowego ewidencjonuje się w tej pozycji nakłady związane z tym transportem. W przedsiębiorstwach posiadających środki transportu osobowego obok ciężarowego (w przypadku powstania kosztów wspólnych dla transportu osobowego i ciężarowego np. wspólny garaż itp.) celowe jest ujęcie i rozliczenie całości nakładów na transport na koncie 167 „Gospodarka działów pomocniczych". Nakłady związane z transportem osobowym składają się z wynagrodzeń osób zatrudnionych w transporcie, składek ubezpieczeń społecznych od tych wynagrodzeń, wartość zużytych materiałów pędnych, amortyzacji środków transportowych, kosztów garażowania, remontów taboru osobowego, opłat za rejestrację samochodów, kosztów ogumienia itp.

12. Koszty reklamy

Koszty reklamy należy wydzielić tylko w przedsiębiorstwach handlu detalicznego i przemysłu gastronomicznego. W pozycji analitycznej „Koszty reklamy" ewidencjonować należy:
— koszty urządzania wystaw sklepowych (wartość zużytych materiałów, płace pracowników zatrudnionych stale lub dorywczo itp. wzgl. koszty fakturowane przy systemie zleconym), ponadto spisuje się w ciężar tej pozycji różnicę, o którą zmniejszyła się wartość towarów, które leżały na wystawie, wartość zużytych przedmiotów nietrwałych i środków trwałych przeznaczonych specjalnie dla celów reklamy,
— koszty reklamy prasowej i kinowej towarów względnie przedsiębiorstw handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych,
— nakłady na plakaty, wywieszki, plansze, katalogi, prospekty, ulotki i inne druki propagandowe,
— inne koszty reklamy, jak: audycje, komunikaty radiowe i telewizyjne, wystawy, pokazy mody, pokazy przyrządzania potraw, degustacje, zużycie opakowań handlowych (papier pakowy, torebki, pudełka itp.), służących jednocześnie do reklamy przedsiębiorstw lub towarów, koszty związane z reklamą samochodową, uliczną reklamą świetlną przy pomocy napisów neonowych na zewnątrz pomieszczeń sklepowych lub przeźroczy umieszczonych na przystankach trakcji miejskiej, jak również konkursy sklepowe wraz z nagrodami lub konkursy-spotkania z udziałem nabywców, wstawki reklamowe do programów rewiowych, kabaretowych itp.

13. Odsetki i prowizje bankowe

W pozycji „Odsetki i prowizje bankowe" ewidencjonuje się odsetki od wszystkich kredytów bankowych przeznaczonych na cele eksploatacyjne i prowizje bankowe oraz różne opłaty manipulacyjne pobierane przez banki np. za otwarcie akredytywy. Koszty tego rodzaju mogą być zaliczane bezpośrednio w korespondencji z kontami rachunków bankowych lub rozliczeń międzyokresowych (konto 112) w ciężar tej pozycji analitycznej, o ile w danym przedsiębiorstwie występuje tylko jeden rodzaj działalności lub szczebel obrotu towarowego wzgl. gdy ewentualnie występuje więcej rodzajów działalności lub szczebli obrotu towarowego, ale możliwe jest bezpośrednie przydzielenie tych kosztów (lub jego elementów) do określonego konta kosztów (195 — 198). W pozostałych przypadkach należy posługiwać się przy rozliczaniu kosztów odsetek bankowych kontem 191 „Odsetki".

Uwaga: Prowizje bankowe i odsetki od kredytu inkasowego na należności z tytułu sprzedaży ratalnej należy księgować na koncie analitycznym do konta 191 pod nazwą „Rozliczenie kosztów finansowych sprzedaży ratalnej", Na dobro tego konta księguje się zwrot kosztów manipulacyjnych pobieranych od odbiorców.
W końcu miesiąca ewentualne saldo debetowe przenosi się na konta kosztów w ciężar pozycji analitycznej „Odsetki i prowizje bankowe", natomiast saldo kredytowe wykazuje się w sprawozdaniach finansowych (bilansie) w pozycji „Dochody przyszłych okresów". Saldo kredytowe wg stanu na dzień 31.XII. przeksięgować należy na konto 214 „Straty i zyski" i wykazać w sprawozdaniu finansowym we wzorze „Straty i zyski" jako wyniki pozaoperacyjne.

14. Eksploatacja opakowań

W pocycji „Eksploatacja opakowań" ewidencjonuje się w końcu każdego miesiąca saldo debetowe konta 192 „Eksploatacja opakowań" ustalone jako wyniki eksploatacji opakowań.

Konto 192 obciąża się wszystkimi kosztami i stratami związanymi z użytkowaniem opakowań wszelkiego rodzaju (a więc zarówno opakowań sprzedawanych — ewidencjonowanych na koncie 132, jak również opakowań wypożyczanych — ewidencjonowanych na kontach 001 i 128 itp.). Należą do nich różnice ujemne między ceną ewidencyjną a ceną zakupu bądź ceną sprzedaży, koszty napraw, wynik likwidacji, koszty przewozu opakowań pustych, premie płacone pracownikom z tytułu właściwej gospodarki opakowaniami, kary umowne płacone dostawcom przez odbiorców opakowań wypożyczonych itp.

Na stronie Ma konta 192 księguje się dochody z eksploatacji opakowań. Należą do nich dodatnie różnice między ceną ewidencyjną, a ceną zakupu bądź ceną sprzedażną, wartość materiału uzyskanego przy likwidacji opakowań, wartość opakowań otrzymanych bezpłatnie, kary umowne otrzymane od odbiorców przez dostawców opakowań wypożyczonych itp. Dla celów prawidłowego rozliczenia wyników na eksploatacji opa-

kowań, w przypadku występowania w przedsiębiorstwie conajmniej dwu rodzai działalności wzgl. szczebli obrotu towarowego, wskazanym jest prowadzenie analityki do konta 192. Analityka ta winna obejmować koszty i dochody wg poszczególnych szczebli obrotu towarowego wzgl. rodzai działalności.

15. Postojowe

W pozycji „Postojowe" ewidencjonuje się kary za odmowę wykorzystania zamówionych środków transportowych (przewozowych), kary za przestoje wagonów ,barek, statków itp. przy załadowaniu i wyładowaniu (tzw. „postojowe"), opłaty za przechowywanie ładunków na stacjach kolejowych i przystaniach wodnych po ustalonym terminie odbioru. W pozycji tej eiwdencjonuje się również koszty powstałe na skutek omyłkowego skierowania dostaw oraz inne tym podobne koszty „,nieprodukcyjne", związane z transportem (towarów, materiałów, lub przedmiotów nietrwałych).

Otrzymane od przewoźników (PKP) wpływy z tytułu premii za przedterminowe załadowanie lub wyładowanie wagonów oraz kary za nie podstawienie wagonów do marszruty należy zaliczać na zmniejszenie wydatków na postojowe. W przypadku, gdyby te przewyższały poniesione kary z tytułu postopowego, należy je wykazywać w sprawozdaniach finansowych (w bilansie) jako „Dochody przyszłych okresów", w końcu roku przenieść je na konto 214 „Straty i zyski".

16. Pozostałe kary i grzywny

Wszelkie kary i grzywny oraz odsetki za zwłokę (z wyjątkiem kar płaconych i otrzymywanych z tytułu obrotu opakowaniami, ewidencja których prowadzona jest na koncie 192 oraz kar ewidencjonowanych w pozycji analitycznej „Postojowe") płacone przez przedsiębiorstwo za naruszenie przepisów administracyjnych, za niedotrzymanie warunków umów bądź z innych tytułów (w tym także za nieterminowe regulowanie faktur, nieterminowe rozliczenia z budżetem z tytułu wpłat z zysku, środków obrotowych, podatków itp.) należy ewidencjonować w ciężar pozycji analitycznej „Pozostałe kary i grzywny". Wszelkie kary i grzywny otrzymane przez przedsiębiorstwa z tych samych tytułów (za wyjątkiem tych, o których mowa wyżej) należy księgować na koncie 113 „Dochody przyszłych okresów"; z tego konta podlega wyksięgowaniu w okresach miesięcznych na dobro omawianej pozycji analitycznej kosztów kwota kar otrzymanych do wysokości kar opłaconych (zarachowanych w koszty). Kompensaty te przeprowadza się narastająco tzn. należy brać pod uwagę sumę kar otrzymanych i płaconych od początku roku do końca tego miesiąca, w którym dokonuje się kompensaty.

W przypadku, gdy na koniec roku wystąpi nadwyżka kar otrzymanych nad karami płaconymi podlega ona wyksięgowaniu pod datą 31.XII z konta 113 „Dochody przyszłych okresów" na konto 214 „Straty i zyski".

17. Pozostałe koszty

Pozycja „Pozostałe koszty" obejmuje zgrupowane wg niżej podanych podpozycji:

1) narzut kosztów zarządu

W podpozycji tej ewidencjonuje się narzut na utrzymanie nadrzędnych jednostek administracyjnych utrzymywanych ze zryczałtowanych narzutów na jednostki operatywne.

2) koszty zarządu

W podpozycji tej ewidencjonuje się w końcu każdego miesiąca część kosztów wspólnych, rejestrowanych na koncie 199 „Koszty zarządu" przypadających na dany rodzaj działalności wzgl. szczebel obrotu towarowego. Ma to miejsce w jednostkach, w księgowości których występują conajmniej dwa konta rejestrujące koszty odrębnych szczebli obrotu wzgl. rodzajów działalności, a koszty wspólne ewidencjonowane są wówczas na koncie 199.

3) koszty działalności rozrywkowej

Podpozycja ta wystąpi tylko w zakładach gastronomicznych i ewidencjonuje się w niej:

a) koszty imprez artystycznych wynikających z umowy zawartej z jednostkami terenowymi Centralnego Zarządu Imprez Estradowych,

b) wynagrodzenia artystów angażowanych indywidualnie, a opłacanych wg stawek CZ Imprez Estradowych, tantiemy ZAIKS., dodatki za pracę nocną za używanie własnych kostiumów oraz zwrot kosztów podróży i zakwaterowania artystów zamiejscowych,

c) płace i świadczenia dla stałych zespołów estradowych,

d) koszty związane: z zakupem repertuaru dla zespołów zatrudnionych stale w zakładzie gastronomicznym, z zakupem tekstów słownych i muzycznych, amortyzacją instrumentów własnych, z wynajęciem instrumentów dla artystów zaangażowanych indywidualnie, z reklamą działalności rozrywkowej,

e) inne koszty związane bezpośrednio z działalnością rozrywkową.

Uwaga: Wynagrodzenia artystów i osób biorących udział w organizacji imprez rozrywkowych nie podlegają rozliczeniu przez konto 141 „Płace podstawowe i dodatkowe", z wyjątkiem płac stałych zespołów orkiestrowych (wynagrodzenia które rozlicza się przez konto 141).

4) koszty kontraktacji

W podpozycji tej ewidencjonuje się wszystkie koszty bezpośrednio związane z kontraktacją, a mianowicie wynagrodzenie agentów kontraktacji, oprocentowanie zaliczek udzielonych dostawcom, opłaty bankowe związane z kontraktacją, opłaty za nadzór GS-ów, koszty podróży i diety agentów kontraktacyjnych, dojazdy na zebrania w sprawie kontraktacji, druki (afisze ulotki i broszury propagandowe, instrukcje, umowy kontraktacyjne, zeszyty do rejestracji, przypomnienia dla producentów-dostawców itp.), koszty instruktażu, szkolenia i propagandy z zakresu ochrony roślin i inne.

5) koszty BHP

Ewidencję kosztów BHP prowadzi się bezpośrednio w podpozycji analitycznej kosztów BHP. Jedynie w tych przedsiębiorstwach, w których sporządza się odrębne plany nakładów na BHP w ramach planów handlowo-finansowych, ewidencję kosztów BHP należy prowadzić na koncie 154 „Koszty bezpieczeństwa i higieny pracy". Zgromadzone na tym koncie koszty należy w końcu miesiąca przeksięgować na właściwe konto kosztów (195 — 199) w ciężar omawianej pozycji analitycznej.

Zasady ewidencji kosztów BHP na koncie 154 oraz rodzaje nakładów na BHP rejestrowanych zarówno na koncie 154 jak i bezpośrednio w omawianej pozycji analitycznej określa okólnik Ministerstwa Finansów Zarządu Księgowości Nr KS 35/55 z dnia 10.XII.1955 r. w sprawie księgowego ujęcia nakładów na bezpieczeństwo i higienę pracy (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 16 z 1955 r. poz. 68).

6) inne koszty

Do podpozycji tej zalicza się:

— koszty przeniesienia służbowego pracowników z jednego miejsca zamieszkania do innego (koszt przejazdu, przewóz mienia itp.),
— nakłady na urządzenie konferencji ,zjazdów, odpraw, kursów (np. opłata za salę, stenografowanie, koszt pomocy szkolnych) bez wynagrodzeń delegowanych pracowników, diet i kosztów podróży służbowych. które zalicza się do pozycji „Płace", „Podróże służbowe",
— koszty reprezentacji,
— nakłady na uruchomienie nowej sieci handlowej, które rozlicza się poprzez konto 111 „Nakłady przyszłych okresów" oraz
— nakłady na reklamę w tych jednostkach, na które nie został nałożony obowiązek wydzielenia kosztów z tego tytułu w oddzielnej pozycji analitycznej kosztów,
— koszty szkolenia przyzakładowego,
— narzuty na fundusze specjalne tworzone w ciężar kosztów (spółdzielnie),
— opłaty za mieszkanie absolwentów z nakazu pracy,
— wydatki na współzawodnictwo i nagrody indywidualne efektywnie wypłacone (w ramach 0,7% planowego funduszu płac).

IV. Dodatkowe wyjaśnienia związane z ewidencją kosztów

W toku lustracji jednostek samodzielnie bilansujących stwierdza się jeszcze nieprawidłowości na odcinku rozliczania kosztów oraz księgowego ujęcia niedoborów i strat towarowych.

W związku z powyższym Ministerstwo Finansów Zarząd Księgowości wyjaśnia:

1) Koszty wyłożone przez dostawcę za odbiorcę (np. opłacone koszty transportu) należy ewidencjonować w ramach analityki do konta 074 „Inne należności i zobowiązania", a nie na kontach kosztów. W przypadku, gdy niemożliwe jest bieżące ustalenie kosztów wyłożonych za odbiorcę wzgl. powoduje to praktycznie poważne trudności, zwrot kosztów lub ich zaliczenie do zwrotu w wysokości zryczałtowanej należy księgować w ciężar konta 041 wzgl. 074 i na dobro konta 204 „Sprzedaż usług".

2) Wszelkie stwierdzone niedobory towarowo-materiałowe należy ewidencjonować na koncie 076 pod datą ich ujawnienia. Niedobory powstałe w transporcie rejestruje się w cenie zakupu, natomiast różnice powstałe w magazynie, sklepie lub kuchni w cenach ewidencyjnych zapasów. Stwierdzone nadwyżki towarowo-materiałowe należy księgować bieżąco pod datą ich ujawnienia i do czasu ich wyjaśnienia przejściowo w ramach analityki do konta 074. Ustalone ubytki towarowe w granicach obowiązujących norm należy spisać w ciężar kont kosztów — pozycja analityczna „Ubytki w granicach norm" uznając konto 076. Zapisu tego dokonuje się w cenie zakupu towarów, a ewentualne odchylenia pomiędzy ceną zakupu a ceną ewidencyjną zaksięgowane na koncie 077 spisuje się przez uznanie konta 076 i obciążenie konta 077.
W przypadkach, gdy przepisy branżowe dopuszczają możliwość kompensat ujawnionych niedoborów towarowych ze stwierdzonymi nadwyżkami kompensaty te ująć należy w specjalnych wykazach sporządzanych przez komisję inwentaryzacyjną i zatwierdzone wartości kompensat zaksięgować na dobro konta 076 w ciężar konta 074.
Bezsporne nadwyżki towarowe i artykułów spożywczych (również nadwyżki w kuchni) należy przeksięgować z konta 074 na konto 214 „Straty i zyski" a nadwyżki materiałowe na dobro konta kosztów (patrz — klasyfikacja kosztów). Uznane przez komisję inwentaryzacyjną za niezawinione niedobory towarowo-materiałowe przenieść należy na konto 078 w cenie ewidencyjnej roszczeń ewidencjonowanych na koncie 076, gdzie figurują do czasu uzyskania akceptacji ze strony jednostek nadrzędnych, a następnie przenieść należy (po uzyskaniu decyzji) w ciężar kont kosztów z równoczesnym wyksięgowaniem ewentualnych odchyleń w ciężar konta 077. Niedobory towarowe i na artykułach spożywczych (w bufetach i kuchni) spisywać należy w ciężar pozycji analitycznej „Ubytki w części przekraczającej normy i straty towarowe". Niedobory materiałowe spisywać należy w ciężar tych pozycji analitycznych kosztów, w których ewidencjonuje się najczęściej zużycie tych materiałów. W przypadku, gdy niedobory zostaną uznane za zawinione i osoba materialnie odpowiedzialna wyraża zgodę (na piśmie) na ich spłacenie należy sumę tych niedoborów przenieść na konto 074 w cenie detalicznej (rynkowej). W przypadku odmowy spłacenia sumy niedoborów i skierowania w związku z tym sprawy do sądu (postępowanie cywilne) należy sumę pretensji przeksięgować na konto 075 (pod datą zgłoszenia sprawy do sądu). Wszelkie koszty sądowe związane z dochodzeniem roszczeń należy rejestrować również na koncie 075, podwyższając sumę roszczenia. Należności przysądzone przez sąd należy przenieść pod datą uprawomocnienia się wyroku na konto 074.
Wszelkie roszczenia z tytułu niedoborów oddalone przez sąd (w przypadku, gdy nie mogą być dochodzone w stosunku do innych osób) spisywane winny być poprzez konto 078 z potrąceniem odchyleń w korespondencji z kontem 077 w ciężar kosztów wraz z opłatami sądowymi; niedobory towarowe — w poz. analitycznej „ubytki w części przekraczającej normy i straty towarowe", materiałowe — wg wyżej podanych zasad. W przypadku, gdy suma należności z tyt. niedoborów zaewidencjonowana na koncie 074 przekracza zł 3000 (odnośnie jednej osoby materialnie odpowiedzialnej) należy utworzyć rezerwę na te należności przez uznanie konta 106 oraz obciążenie konta 214. Odchylenia przypadające na powyższe należności, na które utworzona została rezerwa, zarezerwowane na koncie 077 należy przenieść pod datą utworzenia rezerwy w całości na dobro konta 214.
Gdyby należności z tytułu niedoborów figurujące na koncie 074 stały się nieściągalne lub ewentualnie uległy przedawnieniu należy je spisać w ciężar konta kosztów wg tych samych zasad, jak przy odpisywaniu niedoborów uznanych za niezawinione. Niezależnie od niedoborów powstają również w transporcie i magazynowaniu straty towarowo-materiałowe, do których zalicza się zepsucie, stłuczenie, złamanie, spalenie itp. towarów i materiałów, dyskwalifikujące całkowicie lub częściowo ich wartość. Powyższe straty, które mogą być stwierdzane doraźnie (w momencie zaistnienia przypadku) bądź przy inwentaryzacji księguje się analogicznie jak niedobory w ciężar konta 076.
Rozliczenia roszczeń z tytułu strat dokonuje się w zasadzie analogicznie jak niedoborów, tzn. straty w wysokości pełnej wartości towarów (szczególnie w transporcie), na które ustalone są normy np.: zepsucie (artykuły spożywcze), stłuczki itp. księguje się w ciężar kont kosztów w pozycji analitycznej „Ubytki w granicach norm" — do wysokości zatwierdzonych norm; straty powstałe na skutek działania siły wyższej — w ciężar konta 214; straty niezawinione, ale nie powstałe na skutek działania siły wyższej — w ciężar kont kosztów w pozycji analitycznej „Ubytki w części przekraczającej normy i straty towarowe".
Jeżeli uszkodzenie, zepsucie itp. towarów nie dyskwalifikuje całkowicie ich wartości, a powoduje tylko konieczność obniżenia ceny sprzedaży, to stratę ustala się w wysokości różnicy między ceną pełnowartościowego i uszkodzonego towaru po potrąceniu należnych marż. Straty takie, o ile powstały na skutek działania siły wyższej przeksięgować należy w ciężar konta 214, zaś straty niezawinione, ale nie powstałe na skutek działania siły wyższej w ciężar kont kosztów w pozycji analitycznej „Ubytki w części przekraczającej normy i straty towarowe".
W analogiczny sposób należy rozliczyć straty na materiałach, z tym jednak, że straty te księgowane w ciężar kosztów winny być wykazane w tej pozycji analitycznej, w której księguje się zużycie uszkodzonych materiałów.
Roszczenia z tytułu strat zawinionych dochodzić i ewidencjonować należy tak samo jak roszczenia z tytułu ilościowych niedoborów zawinionych.

Dyrektor Zarządu Z. Paryziński

15.

OKÓLNIK Nr ZPO 6/56

z dnia 23 kwietnia 1956 r.

w sprawie stosowania tabel potrąceń podatku od wynagrodzeń do wynagrodzeń miesięcznych ponad 551 zł do 563,30 zł.

Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 20 kwietnia 1956 r. w sprawie zaniechania ustalania niektórych zobowiązań podatkowych z tytułu podatku od wynagrodzeń (Monitor Polski Nr 33 poz. 413) zwalnia od podatku wynagrodzenia wynikające ze stosunku służbowego lub umowy o pracę niższe od 551 zł w stosunku miesięcznym.

W związku z powyższym wyjaśnia się, że tabele potrąceń podatku od wynagrodzeń, zawarte w okólniku z dnia 26 stycznia 1953 r. (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 4, poz. 8) należy stosować dopiero przy wynagrodzeniu miesięcznym powyżej 563,30 zł.

Natomiast od wynagrodzeń miesięcznych powyżej 551 zł do 563,30 zł podatek od wynagrodzeń należy potrącać, zgodnie z art. 4 dekretu o zobowiązaniach podatkowych w wysokości różnicy między należnym wynagrodzeniem a kwotą 551 zł.

Zniżki rodzinne należy obliczać od tak ustalonej kwoty podatku.

Dyrektor Zarządu J. Gabjan

Redakcja i Administracja Dziennika Urzędowego Ministerstwa Finansów, Warszawa, ul. Świętokrzyska 10-12

Prenumerata wynosi: rocznie — zł 40; półrocznie — zł 22; kwartalnie — zł 12.

Należność za prenumeratę należy wpłacać z góry na 15 dni przed rozpoczęciem kwartału kalendarzowego na r-k Ministerstwa Finansów — Zarząd Centralny Nr 1529-91/1-601 w NBP V Oddział Miejski w Warszawie.

Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów wnosić należy do Administracji w terminie do 15 dni po otrzymaniu następnego numeru.

Cena zł 2,00

Druk. PWPW, Warszawa, ul. Sanguszki 1. Zam. 5573-56-15.000. B-7-24580.